

ASIA: Sivistysvaliokunta torstai 10.10.2024 klo 12.00 / HE 109/2024 vp / Asiantuntijapyyntö

Tanssin aluekeskukset kiittävät mahdollisuudesta tuoda esiin alan ajankohtaisia näkymiä liittyen talousarvioon.

Valtion talousarviosta nousee tärkeitä tavoitteita koskien taiteen ja kulttuurin toimialaa. Nostamme positiivisina havaintoinamme esiin sen, että asiakirja huomioi taiteen ja kulttuurin merkityksen henkisen kriisinkestävyysvarmistajana sekä luovien alojen ja aineettomien sisältöjen merkityksen hyvinvointiin ja kestäväan kasvuun. Olemme kentän toimijoina kuitenkin eri mieltä siitä, että toimiala olisi toipunut pandemian aiheuttamista seurauksista. Vasta vuonna 2024 on selkeästi ollut nähtävissä suomalaisten paluu esittävän taiteen pariin. Samaan aikaan kuitenkin kulujen nousu ja ostovoiman heikentyminen on haastanut esimerkiksi palveluiden ja lippujen myyntiä. Taide- ja kulttuuripalvelut tulee nähdä osana kansalaisten hyvinvoinnin edistämistä ja siten ennaltaehkäisevänä osana hyvinvointialueiden menojen kasvua. Taide- ja kulttuuripalvelut vastaavat ihmisten sosiaalisiin tarpeisiin ja näin ollen vähentävät sosiaali- ja terveyspalveluiden kuormittumista.

Talousarvioasiakirjassa toivotaan, että luovien alojen työpaikkoja lisätään ja kulttuuripalveluiden saavutettavuutta parannetaan. Leikkausten myötä on epärealistista odottaa tämän toteutuvan. Taiteen vapaan kentän toiminta-avustuksia ei ole vuosittain tarkistettu indeksikorotuksilla. Jo nyt resurssien niukkeneminen heikentää kentän toimintaedellytyksiä sekä työllisyyttä. Jatkuvan leikkausuhan myötä monivuotisten toiminta-avustusten myöntäminen on purettu. Taike ei myönnä uusia monivuotisia toiminta-avustuksia vuonna 2025. Vos-kokonaisuudistukseen jo vuodesta 2019 osoitettu resurssi toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen menetetään.

Tulevat vuoden 2025 leikkaukset kohdistuvat prosentuaalisesti huomattavan suurina taiteen vapaan kentän yhteisöjen toimintaan (18%) (vrt. vos-toimijat, joiden laskennallinen leikkaus näyttää olevan n. 7%). Leikkaukset kohdentuvat näin epätasa-arvoisesti eri taidealoihin. Esimerkiksi tanssitaiteen tuottaminen perustuu suurelta osin juuri taiteen vapaan kentän toimintaan, tuotantoihin, palveluihin ja sisältöihin. Lisäksi kolmannen sektorin taide- ja kulttuuritoimijat ovat alueillaan niitä toimijoita, jotka tuottavat taide- ja kulttuurihyvinvointipalveluita erilaisiin ympäristöihin yhteistyössä hyvinvointialueiden ja kuntien kanssa.

Lisäksi haluamme nostaa esiin valtiosuusuudistukseen liittyvät valtionavustukset esittävän taiteen vapaan ammattilaiskentän kehittämiseen osoitetun 3M€ poistumisen vos-kokonaisuudistuksesta. Tämän määrärahan poistaminen arvioimatta sen vaikutusta kokonaisuudistuksen toteutumiseen vesittää uudistuksen, jossa ei ratkaistu uudenpolven toimijoiden rahoitusmekanismia.

Kiittäen,

Tanssin aluekeskusverkosto; Itä-Suomen tanssin aluekeskus, Keski-Suomen Tanssin Keskus, Läntinen tanssin aluekeskus, Pirkanmaan Tanssin Keskus, Pohjanmaan tanssin aluekeskus ja Pohjoinen tanssin aluekeskus: JoJo – Oulun tanssin keskus, Routa Company

Tanssin aluekeskusverkosto on valtakunnallinen tanssin asiantuntijataho. Verkostoon kuuluu kuusi keskusta. Keskukset muodostuvat 7 taustayhteisöstä, joilla on lähes 600 jäsentä. Tanssin aluekeskusten toiminta käynnistyi vuonna 2004. Tanssin aluekeskusverkosto on tanssin vapaan kentän suurin ja laaja-alaisin työllistäjä. Verkosto on tanssin saavutettavuuden, yleisötyön, tanssin soveltavan käytön, yhteisötanssitoiminnan ja kulttuurihyvinvoinnin edelläkävijä ja kehittäjä. *”Suomessa on noin 1 000 tanssitaiteilijaa, joista valtaosa työskentelee ns. vapaalla kentällä, eli lakisääteistä valtiosuutta saavien teattereiden ulkopuolella.”* - Taiteen edistämiskeskus 2.11.2022

https://www.tanssinaluekeskusverkosto.fi/wp-content/uploads/Tanssin-aluekeskustoiminta-lukuina-2023_fi-1.pdf.pdf